

DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 -18 March 2022

የስራ እድል ፈጠራና አቅም ግንባታ

Abdu Hassan, Deputy Bureau Head TVETs

17 March, 2022

የአቅም ግንባታ ስራ ለስራ እድል ፈጠራ ያለው ሚና

- የአፋር ክልል አርብቶ አደደርና ከፊል አርብቶ አደር ማህበረሰብና የኢኮኖሚ መሰረቱም በእንስሳቶች ላይ ከመመስረቱ ጋር ተያይዞ እየተፈጠረ ያለው የበረሃማነት መስፋፋት፣ የግጦሽ መሬት ከአለት ወደአለት ማሸቆልቆል ጋር ተያይዞ ማህበረሰቡ ከቅርብ ግዜ ወዲህ የገጠሩ ወጣት ወደ ከተማ በመፍለስ አማራጭ የገቢ ምንጮችን እያፈለገ ይገኛል።
 - በክልላችን ሰፊ ቁጥር የያዘ ስራ አጥ ወጣቶች እንዳሉ መረጃዎች ያሳያሉ። ከነዚህም ውስጥ ትልቁን ቁጥር የሚይዘው ምንም አይነት የትምህርትና ስልጠና ያልወሰዱ ወጣቶች ሲሆኑ በሌላ በኩል ደግሞ የትምህርትና ስልጠና ያወሰዱ ሆነው ነገር ግን የወሰዱት ትምህርትና ስልጠና ከስራ ገበያው ፍላጎት ጋር ያለመጣጣም ሁኔታዎች ይስተዋሉ።
- በክልላችን የስራ አጥ ችግሩ ዋና ምክንያት ምንድን ነው የምንለው ፤
1. የትምህርትና ስልጠና ተቋማት ተደራሽ አለመሆን
 2. በጥናት ላይ የተመሰረተ የሙያ ስልጠና አለመኖር
 3. የቴክኒክና ሙያ ስልጠናው በስራ ገበያ ጥናት የተለየና የተመራ አለመሆኑ
 4. ለዘርፉ የተሰጠው ትኩረት አናሳ መሆን
 5. በአጠቃላይ ስለ ዘርፉ ጥልቅ የሆነ ግንዛቤ አለመፈጠሩ

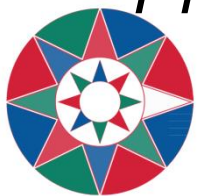
DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 - 18 March 2022

የቀጠለ.....

- በክልላችን በስራ-አጥነት ተመዘገበው የሚገኙ ወጣቶች ቁጥራቸው ከመቶ ሺህ በላይ እንደሆነ መረጃዎች ያሳያሉ። ከነዚህም ስራ-አጥ ተመዝጋቢዎች ባብዛኛው የትምህርት ዝግጅት የለላቸው ናቸው። ይህን ሰፊ የሆነ የትምህርትና ስልጠና ዝግጁነት የሌላቸውን ወጣቶች በአጫጭር የሙያ ስልጠና ማሳተፍ ቢቻል ችግሩን መቅረፍ ስለሚቻል መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ቢያግዙን ችግሩን በዘላቂነት መቅረፍ እንደሚቻል ይታመናል።
- ይህ የስራ-አጥነት ችግር በዘላቂነት መፍታት ካልተቻለ በክልላችን ያለውን ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊ እንዲሁም ፖለቲካዊ ቀውስ ሊፈጥር እንደሚችል ይታመናል። ስለሆነም ጥራቱን የጠበቀ የስራ ፍላጎት ላይ የተመሰረተ የአቅም ግንባታ ስልጠና መሰረታዊና ዋናኛው ነው።

DREAM II Conference
Adama, Ethiopia
15 - 18 March 2022

እየተካሄዱ ያሉ የስራ-እድል ፈጠራ ፕሮግራሞች

• በክልላችን የስራ እድል ከመፍጠር አንጻር የተሰሩ ስራዎች

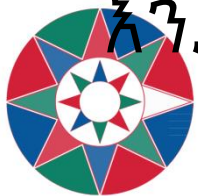
- 1. በመንግስት የልማት ድርጅቶች ለምሳሌ ኢትዮ- ቴሌኮም፣ መብራት ሃይል፣ ሰመራ ዩኒቨርስቲ ጋር በሚኖሩ የስራ እድሎችን ድርጅቱ በሰብ ኮንትራት በጥቃቅንና አነስተኛ ለተደራጁ ኢንተርፕራይዞች ስራው እንዲሰጥ ተደርጓል።
- 2. በክልሉ በሚገኙ የተፈጥሮ ጸጋዎች ላይ ወጣቶችን በማደራጀት የስራ እድሉ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ተደርጓል። ለምሳሌ **በወረቅ ምርት ፍላጋ፣ በጨው ማምረትና ግብይት ዘርፍ፣ ቀይ አሽዋ አቅርቦት ፣ በአሳ ሃብት ስራ(አፋንቦ፣ዱሌቻ)**
- 3. በክልሉ ካሉ መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ጋር በሚደረግ ድጋፍና ትብብር ለወጣቶች የስራ እድል ለመፍጠር ተችሏል። ለምሳሌ ከGIZ-SDR ጋር የተሰሩ የክህሎት ስልጠናዎችና የተፈጠሩ የስራ እድሎች በዋነኝነት ከምንጠቅሳቸው ስራዎች ውስጥ ግምባር ቀደምና አንዱ ነው።

DREAM II Conference
 Adama, Ethiopia
 15 - 18 March 2022

የቀጠለ...

- የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠናን ተደራሽ ለማድረግ በሶስት አይነት መንገዶች ማለትም መደበኛ፣ መደበኛ ያልሆነ እና ኢ-መደበኛ በሆነ መልኩ በክልላችን እየተሰጠ ቢሆንም አጭጭር ስልጠና ፕሮግራም በበጀት አለመደገፍ በአጭጭር ስልጠና የሰለጠነ የሰው ሃይል/ባለሙያ ከማፍራት አንጻር ሰፊ የሆነ ክፍተት ፈጥሮብናል።
- በክልላችን ያሉ የቴክኒክና ሙያ ተቋማት አምስት ሲሆኑ እነሱም የቴክኒክና ሙያን ስታንዳርድ መሰረት አድርጎ ያልተገነቡና ከአዳሪ ትምህርት ቤት ወደ ቴክኒክና ሙያ ማሰልጠኛነት የተቀየሩ ስለሆኑ ወደ እስታንዳርዱ ለማምጣት ጥረቶች ቢደረጉም አሁንም ተቋማቶቹ በመሰረተ-ልማት፣ በሰው ሀይል አደረጃጀት እንዲሁም ማሰልጠኛ ወርክሾፖችና የአስተዳደር ህንጻዎችን ጨምሮ እጥረቶች ያሉባቸው መሆኑ ከሌጆቹ የተጠለባቸውን ሃላፊነት እንደይወጡ ከፍተኛ ተግዳሮት እንደሆናቸው ይታመናል።

DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 - 18 March 2022

የቀጠለ.....

- የቴ/ሙ/ት/ስ ዘርፍ ለሁሉም ዜጎች ተደረጎ ሊያደረግ በሚችል መልኩ በፖለቲካ ደረጃ ተቀርጾ እየተሰራበት ከመሆኑ አንጻር በክልላችንም ሴቶችን ከማብቃትና የሙያ ባለቤት ከማድረግ አኳያ ጥረቶች ቢኖሩም ግን በክልላችን ሴት ለሙያ ስልጠና አካባቢዋን ለቃ ስልጠና ወደ ሚስጥበት የማሰልጠኛ ቦታዎች ተንቀሳቅሶ ከማሰልጠን አኳያ ሴቶችን በሚፈለገው ልክ ለማድረስ ብዙ ስራዎች ይጠበቅብናል።
- በክልል ደረጃ በአምስት አመት አንዴ ፣ በማሰልጠኛ ኮሌጆች በአመት አንዴ የዳሰሳ ጥናት በማድረግ በተለይ ሙያዎች ስልጠኞችን ተቀብሎ በማሰልጠን ለኢንዱስትሪው የሰለጠነ የሰው ሀይል ማቅረብ እንደሚገባ በመመሪያው ተቀምጧል። በክልላችን እስካሁን መመሪያው በሚለው መሰረት ጥናት ባለመደረጉ የስራ ገበያ ፍላጎትን መሰረት ያደረገ የሰለጠነ የሰው ሀይል በልኩ ከማቅረብ ጋር ተያይዞ ከፍተኛ ተግዳሮት ሆኖ ይገኛል።
- ስለሆነም ይህን ያልተጣጣመ የሙያ ፍላጎትና የስራ ገበያ እድል በተገቢው ሁኔታ መልስ መስጠትና ችግሩንም በዘላቂነት መፍታት የሚችለው ችግር ፈቶ እና የገበያ ፍላጎት ጥናቶችን በተገቢው ሁኔታ መስራት ሲቻል ነው።

DREAM II Conference
Adama, Ethiopia
15 - 18 March 2022

የሰለጠነ የሰው ሃይል ከማፍራትና የስራ እድል ከመፍጠር አኳያ ያጋጠሙ ችግሮች

• በተፈለገ ብቃትና ደረጃ የሰው ሃይል ማፍራት የማሰልጠኛ ተቋማት ዋነኛ ግባቸው እንደሆነ ይታመናል። ስለሆነም ለዚህም ስኬት

1. የቴክኒክና ሙያ ስልጠናው በስራ ገበያ ጥናት የተለየና የተመራ አለመሆኑ
2. በሙያው ብቁና ዝግጁ የሆነ አሰልጣኝ ማፍራት
3. ምቹ የስልጠና ቦታ መፍጠር
4. የተሟላ የማሰልጠኛ መሰሪያ /ወረክሾፕ አለመኖር/
5. የአላቂ የስልጠና ግብአት አቅርቦት መኖር
6. የሰልጣኙ ለሙያው ያለው ፍላጎትና ተነሳሽነት አነስተኛና የተዘገ መሆን

DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 - 18 March 2022

የቀጠለ....

- የአጭጭር ስልጠና ፕሮግራም የስልጠና ፍላጎትን መሰረት አድርጎ የሚሰጥ ስልጠና መሆኑን ከመደበኛው የስልጠና ፕሮግራም አኳያ ይህ ፕሮግራም ሰልጠኞች ከስራ ጋር የማስተሳሰር እድሉ ከፍተኛ ሲሆን ሰልጠኞቹ ያገኙት የሙያ ክህሎት ስልጠና በግል ወይም በተቀጣሪነት የስራ እድል ከመፍጠር አንጻር ሰፊ ጥቅም አለው።
- ሆኖም ግን የመንግስት የፋይናንስ ድጋፍ ያለው ለመደበኛው የስልጠና ፕሮግራም መሆኑ በአጭጭር ስልጠና በለሙያዎችን መፍጠር ላይ ሰፊ የሆነ ውስንንቶች ይታያሉ።
- በሌላ በኩል በአጭጭር የስልጠና ፕሮግራሞች ተቋማቶቻችን ከተለያዩ መንግስታዊና መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ጋር ስምምነት ላይ በመድረስ ሰልጠኞችን ተቀብለው የማሰልጠን ስራዎችን በመስራት በተወሰነ ደረጃ ገቢዎችን ማግኘት ያስችላቸዋል
- በተጨማሪም ተቋማት የምርት ስራዎችን በመስራት፣ የአገልግሎት ኪራዎችን በመሰብሰብ፣ ቴክኖሎጂዎችን እንዲሁ በመሸጥ የተለያዩ የገቢ ማስገኛ መንገዶችን በመፍጠር ገቢ ማግኘት ይችላሉ፤ ለውስጥ ግልጋሎትም ወጪ አድርገው መጠቀም ጭምር ይችላሉ።

DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 - 18 March 2022

ብቃቱ የተረጋገጠ የሰው ሃይል ከመፍጠር አኳያ በተያያዘ የተሰሩ ስራዎች

- በተወሰኑ የክልሉ አካባቢዎች በተደረጉ የገበያ ፍላጎት ዳሰሳና ምልክታ በተገኘው ውጤት መሰረት
- ✓ የኮንስትራክሽን ቴክኖሎጂ ዘርፍ ባሉ መደዎች (structural construction, masonry work, finishing work, concrete and bar bending work, plastering and plumbing and electric installation)

DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 - 18 March 2022

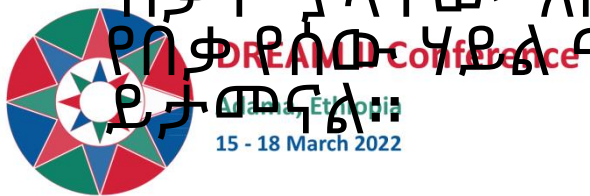
የቀጠለ....

- የሰለጠነ የሰው ሃይል ፍላጎትን እና የበቃና የሰለጠነ የሰው ሃይል አቅርቦትን ከማመጣጠን አኳያ በዋነኝነት ቀጣይነት በለው መልኩ የገበያ ፍላጎት ጥናትን መሰረት ያደረገ መሆን ይኖርበታል።
- ተቋሞቻችን መደበኛ የሰልጣኞች ቅበላቸውን ስናይ የስራ ገበያ ፍላጎትን መሰረት ያለደረገ ሲሆን በአጫጭር ፕሮግራም የሚሰጡት ስልጠናዎችን በተመለከተ ግን በማሰልጠኛ ተቋሙና ማሰልጠን በሚፈልገው ድርጅት መካከል በተደረሰ ስምምነት በመሆኑ በዚህ ፕሮግራም ተመልምለው ስልጠናቸውን የሚያጠናቅቁ ሰልጣኞች የስራ ትስስር የተፈጠረላቸው ይሆናሉ።
- ከላይ ለመግለጽ እንደሞከርኩት በአጫጭር ስልጠና የሚሰለጡ ሰልጣኞቻችን በኢንዱስትሪው ፍላጎት ላይ ተመስርቶ በሙያው አይነትም ሆነ በሰልጣኝ ቁጥር ፍላጎት ላይ የተመሰረተ መሆኑ ሰልጣኙ በብዛኛው ከስራ ጋር የመተሳሰር እድሉ ሰፊ ሲሆን የመደበኛ ሰልጣኞቻችን ግን ስራ የማግኘት እድላቸው አነስተኛ በመሆኑ ተመራቂዎች የራሳቸውን የስራ እድል እንዲፈጥሩ የሚያስችሉ ስልጠናዎችን እንዲያገኙ ይደረጋል።

ከሌሎች አጋዥ ከሆኑ አካላት ጋር ሊኖር የሚገባ ትብብር

- የህዝባችንን የተለየ የኢኮኖሚ መሰረተ ልማት ሁኔታና አሰፋፈር እንዲሁም በክልላችን ያለውን የተፈጥሮ ጸጋ መሰረት ያደረገ የሰለጠነና የበቃ የሰው ሃይል መፍጠር ለነገ ተብሎ የማይታለፍ እንደሆነ ይታመናል።
- ሰፊውን የአርብቶ አደር ህዝባችንን ካለው ጸጋ ተጠቃሚ ከማድረግ አንጻር መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች
- ✓ የስልጠና ተቋሞቻችን የሰልጠኞች ማደሪያ ጭምር ያላቸው ቢሆኑ
- ✓ የሚሰጡት ሙያዎች የክልሉን ጸጋዎችንና የስራ እድሎችን መሰረት ያደረጉ እንዲሆኑ ቢቻል
- ✓ በአጠቃላይ በጥናት ላይ የተገኘ ውጤትን መሰረት ያደረገ የቴክኒክና ሙያ ስልጠና ስረዓት ቢዘረጋ
- ✓ የማሰልጠኛ ተቋሞቻችን በመሰረተ ልማት፣ በማሰልጠኛ መሰሪያዎች እንዲሁም ብቃት ያላቸው አሰልጠኞች እንዲኖራቸው ከተደረገ በሚፈለገው መልኩና ደረጃ የበቃ የሰው ሃይል ማፍራትና ከስራ ጋር ማስተሳሰር እምብዛም የከበደ እንደማይሆን ይታመናል።

የቀጠለ.....

- የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ዘርፍ ከአጋዥ አካላት ጋር በጋራ ከመስራት አኳያ እንዲሆኑ የምንፈልጋቸው
- ✓ በዘርፉ ያሉብንን የማሰልጠኛ ማቴሪያል እጥረቶች፣ የአደረጃጀት ክፍተቶችና የአቅም ውስንነቶች ላይ ድጋፍና ትብብር ቢደረግ
- ✓ በጥናት ላይ የተመሰረተና የስራ ገበያ ጉድለትን ሊመልስ የሚችል አስቸኳይ ሁኔታዎችን መፍጠር

DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 - 18 March 2022

Gadda geya

DREAM II Conference

Adama, Ethiopia

15 - 18 March 2022